

4. Черевко О. І. Трансфертне ціноутворення: теоретичні аспекти та практичне застосування// Економіка та управління підприємствами. – 2014. – С. 91.

УДК 336.6

Угляренко О.М.,

к.е.н, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

Ковальчук Ю. О.,

студентка 6 курсу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

**Програмна модель фінансового контролінгу в ефективному управлінні
робочим капіталом (working capital) підприємства**

Управління робочим капіталом – це невід'ємна частина «здорового способу життя» підприємства. Ефективність управління робочим капіталом є одним з ключових параметрів результативності операційної діяльності підприємства в цілому. Недотримання оптимального рівня робочого капіталу може призвести до кризи ліквідності та проблеми «втрачених продажів» у короткостроковій перспективі та неплатоспроможності у довгостроковій.

В сучасних економічних умовах ефективне управління робочим капіталом є можливим тільки на основі всебічного аналізу й планування всіх фінансових ресурсів, тобто потенційних й актуальних джерел фінансування формування та поповнення обігових коштів [1].

Розробка певних алгоритмів для вирішення оптимізації робочого капіталу є трудомістким процесом. Але більшість ускладнень, як показує практика, пов'язані не з розробкою подібних механізмів, а з їх реалізацією конкретно на підприємстві, адже вимогою є не просто забезпечення швидкого результату, при цьому зменшивши чи збільшивши оборотний капітал до певного рівня, але і досягнення стійкого довгострокового ефекту.

Оптимізація структури оборотного капіталу ґрунтується на оптимізації розміру кожного окремого елементу. Оптимізація оборотного капіталу в цілому, як правило, знаходиться в компетенції фінансової служби. Однак така служба, у більшості випадків, стикається з серйозним супротивом чи не усвідомленням зі сторони підрозділу, який впливає на складові оборотного капіталу (служба закупівель чи логістики, відділи продаж, ІТ-служби, виробничі відділи). Виникає парадокс: з однієї сторони, фінансова служба відповідальна за оборотний капітал, рівень ліквідності компанії та джерел фінансування, а з іншої позбавлена можливості серйозно впливати на структури, що розпоряджаються окремими складовими цього самого капіталу [2].

Тому, для оптимізації оборотних коштів підприємства та їх ефективного використання окремими підрозділами компанії, підприємству необхідно створити власну економіко-математичну модель на основі кореляційно-регресійного аналізу, у якій первинними елементами будуть реєстри фінансової звітності (баланс, звіт про фінансові результати) з установленням між ними функціонального зв'язку. Також, важливо те, що підприємство має формувати власну стратегію розвитку, виходячи із власного фінансового стану, так і загального галузевого та із врахуванням макроекономічних індикаторів.

Розробка кореляційно-регресійної моделі повинна включати аналіз факторів впливу на оборотний капітал підприємства та створенням динамічного ряду за кожним із них шляхом побудови кореляційної матриці, результатом чого будуть відібрані найбільш кореляційні фактори, що впливають на розмір оборотного капіталу. Наприклад, компанія Агрохолдинг «У» з умовними значеннями показників в реєстрах та визначені фактори впливу на оборотний капітал: нерозподілений прибуток (x_1), поточні зобов'язання (x_2), собівартість реалізованої продукції (x_3), валютний курс (x_4), індекс інфляції (x_5), час (x_6). Математична модель регресії у формалізованому вигляді матиме такий вигляд:

$$\text{Оборотні кошти} = Y = 246,5x_1 - 22,4x_2 - 44,5x_3 + 13,6x_4 + 235,4x_5 - 48,9x_6$$

Детальний аналіз кожного коефіцієнта регресії: при зміні нерозподіленого прибутку на 1% при незмінному часі у тому ж періоді і при незмінному

середньому рівні всіх інших факторів, оборотні кошти в середньому зростуть на 246,5% (0,2465у.о.). Зміною поточних зобов'язань на 1% при незмінному середньому рівні всіх інших факторів, оборотні кошти в середньому зменшаться на 22,4%, а при зміні собівартості реалізованої продукції на 1% при незмінному середньому рівні всіх інших факторів, оборотні кошти в середньому зменшаться на 44,5%.

Зі зміною індексу інфляції на 1% при незмінному часі у тому ж періоді і при незмінному середньому рівні всіх інших факторів, оборотні кошти в середньому зростуть на 13,6%. Зі зміною валютного курсу на 1% при незмінному середньому рівні всіх інших факторів, оборотні кошти в середньому зростуть на 235,4%. Зі зміною факторів, що змінились пропорційно часу на одиницю при незмінному розмірі всіх інших факторів оборотні кошти в середньому зростуть на 48,9 у.о.

При застосуванні даної моделі зростає необхідність прогнозування ключових показників на період більше від одного року, так як в сучасних умовах все ще існує невизначеність фінансової політики, тому необхідно корелювати ринкову кон'юнктуру і фазу життєвого циклу підприємства. Для створення моделі важливо не перебільшити з системою параметрів, значення яких неможливо ні інтерпретувати, ні оперативно визначити.

Як висновок, варто зазначити, що не існує універсальних правил визначення оптимального розміру робочого капіталу чи методики управління ним. В сучасних динамічних умовах більш важливим з точки зору фінансового менеджменту є ґрунтовний аналіз та своєчасне врахування факторів, що чинять вплив на робочий капітал[3].

Список використаних джерел:

1. Лисьонкова Н. М., Захарчук В.Ю. Підвищення ефективності управління оборотними активами підприємства, - Приазовський економічний вісник №5 (10) - 2018. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2018/5_10_uk/63.pdf
2. Морозюк Д.І. Сучасні методи управління оборотним капіталом підприємств та оцінка їх ефективності, - Інвестиції: практика та досвід – 2017. –

№1.[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2015/25.pdf

3. Гончак О.О. Управління оборотним капіталом підприємства в сучасних умовах, - Гроші, фінанси і кредит – 2017. – №14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/14_2017_ukr/49.pdf

УДК 338.2

Фуголь А.В.,

студент 4 курсу денної форми навчання,

факультет економіки та управління

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Фінансовий контролінг бізнесу в сучасних умовах діяльності українських підприємств

Сучасні економічні умови України, що характеризуються посиленням конкурентної боротьби, зниженням норм прибутковості, високою загрозою кризи, а також невизначеністю та мінливістю економічних, політичних і соціальних факторів спонукають до перетворення вітчизняних підприємств на складні інформаційно-технічні системи. Формування економічної політики компанії передбачає високий рівень інформаційного забезпечення, досягнення якого можливе за умови злагодженої аналітичної системи – фінансового контролінгу.

Фінансовий контролінг на підприємстві являє собою набір інструментів і методів для проведення облікової політики компанії, здійснення фінансового планування, аналізу та контролю виконання бюджетів, які спрямовані на інформаційне забезпечення керівників усіх рівнів під час прийняття ними управлінських рішень.

Фінансовий контролінг зорієнтований на спостереження реалізації фінансових завдань, встановлених системою планових фінансових показників і нормативів; вимірювання рівня відхилення фактичних результатів фінансової